

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE 's-Gravenhage

**Directoraat-Generaal
Toeslagen**

Korte Voorhout 7
2511 CW 's-Gravenhage
Postbus 20201
2500 EE 's-Gravenhage
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen
www.minfin.nl

Ons kenmerk
2022-0000160757

Datum 7 juli 2022
Betreft Verzoek naar aanleiding van verzoekschrift mw. J. uit de B.-S. te Z.

Geachte voorzitter,

Per brief van 14 april 2022 heeft u het verzoek van de commissie voor de Verzoekschriften en de Burgerinitiatieven over het verzoekschrift van mevrouw. J. uit de B.-S. te Z. over het terugbetalen van huurtoeslag (Kamerstuk 35 977, nr.7) aan mij overgebracht. Uw Kamer heeft mij verzocht alsnog tegemoet te komen aan de wens van verzoekster om haar huurtoeslag over 2019 toe te kennen, aangezien de commissie een oplossing op maat in deze casus verdedigbaar en gerechtvaardigd acht. In deze brief reageer ik op dit verzoek van uw Kamer.

Verzoekster beklagt zich over het feit dat zij vanwege een uitgestelde betaling van de kosten voor een grafmonument van haar in 2018 overleden echtgenoot de grens van het heffingsvrij vermogen nipt heeft overschreden en als gevolg daarvan de huurtoeslag over 2019 moet terugbetalen. Zij verzoekt alsnog om toepassing van de hardheidsclausule. Zoals ik eerder richting de commissie heb aangegeven heb ik het verzoek afgewezen. Naar aanleiding van het verzoek van uw Kamer moet ik u berichten dat er geen mogelijkheid is om mijn beslissing te herzien.

Het bieden van maatwerk als een specifieke situatie daarom vraagt, is vanzelfsprekend van belang. De mogelijkheid om in een individuele situatie maatwerk toe te kunnen passen is evenwel beperkt tot de ruimte die de wet hiertoe biedt. In de situatie van verzoekster is er wettelijk gezien geen ruimte om alsnog huurtoeslag toe te kennen, ook niet onder de hardheidsclausule.

Op 1 juli 2020 is de Wet hardheidsaanpassing Awir aangenomen, waarmee onder meer een algemene hardheidsclausule voor toeslagen in de wet is opgenomen,¹ Deze hardheidsclausule is alleen van toepassing in uitzonderlijke situaties waarin sprake is van een *onbillijkheid van overwegende aard* en daarmee een gevolg dat de wetgever had voorkomen als hij dat bij het maken van de wet had voorzien. De wetgever heeft de hardheidsclausule hiermee bewust beperkt tot bijzondere gevallen of groepen van gevallen waarin zich duidelijk onvoorziene en onbedoelde gevolgen voordoen die noodzaken tot een oplossing. Daaronder kunnen ook schrijnende situaties vallen, maar op 'schrijnendheid' wordt vanwege het subjectieve karakter niet getoetst voor de toepassing van de hardheidsclausule. De hardheidsclausule kan niet worden gebruikt om door de wetgever bewust

¹ Artikel 47, eerste lid, Awir.

gekozen voorwaarden of begrenzings opzij te zetten.² Het bijvoorbeeld moeten terugbetalen van een toeslag, is veelal het gevolg van een door de wetgever bewust gekozen wettelijke bepaling. Dit kan door de burger vanwege persoonlijke omstandigheden als onrechtvaardig worden ervaren. Dergelijke omstandigheden zijn op zichzelf echter geen reden om de hardheidsclausule toe te passen.

**Directoraat-Generaal
Toeslagen**

Ons kenmerk
2022-0000160757

De wetgever heeft er bewust voor gekozen om het recht op huurtoeslag afhankelijk te stellen van het vermogen. Voor 2019 geldt dat er geen recht op huurtoeslag bestaat als de belanghebbende in het betreffende jaar voordeel uit sparen en beleggen heeft. Er is sprake van voordeel uit sparen en beleggen als het vermogen hoger is dan het heffingvrij vermogen (in 2019 € 30.360). In die situatie wordt ervan uitgegaan dat iemand de kosten voor het huren van een woning zelf kan dragen en geen ondersteuning vanuit het Rijk nodig heeft. Bij het bepalen van de omvang van het vermogen (de rendementsgrondslag in box 3) speelt de herkomst of bestemming van het vermogen geen rol. Dat in de situatie van verzoekster de betaling van een grafmonument verstraald in 2020 heeft plaatsgevonden, kan evenmin in aanmerking worden genomen. Bovendien geldt dat als hier al rekening mee gehouden zou kunnen worden – hetgeen aan de inspecteur is – dit voor verzoekster alsnog geen uitkomst biedt gelet op de schuldendrempel. Het verzoek om toepassing van de hardheidsclausule is daarom afgewezen.

In deze situatie is gehandeld naar letter en geest van de wet. Uw Kamer is van mening dat hier een oplossing op maat verdedigbaar en gerechtvaardigd zou zijn. Er bestaat echter geen wettelijke grondslag die de bevoegdheid verleent om aan dit verzoek te kunnen voldoen. Zoals hiervoor genoemd, gaat het in casu om een door de wetgever bewust gestelde vermogensgrens die niet zonder meer met de hardheidsclausule terzijde kan worden geschoven. Hetzelfde geldt voor de schuldendrempel bij de vaststelling van het voordeel uit sparen en beleggen. De wetgever heeft om doelmatigheidsredenen (minder administratieve lasten voor belastingplichtigen zoals het verzamelen en bewaren van facturen en voor de inspecteur) en vanuit het argument dat deze schulden vaak zien op vermogensbestanddelen die niet als bezitting in box 3 worden meegenomen, gekozen voor een drempel voor kleine schulden. Er is geen uitzondering gemaakt voor specifieke schulden.

Zowel de Wet IB 2001 als de hardheidsclausule (AWIR en AWR) bieden geen ruimte om aan verzoekster tegemoet te komen. Anders dan u aangeeft, is – behalve dat het de aankoop van een grafmonument betreft – de situatie van verzoekster niet dermate uniek dat andere belastingplichtigen in soortgelijke situaties met een beroep op het gelijkheidsbeginsel ook diverse (noodzakelijke) aankopen over de jaargrenzen heen als schuld willen meenemen.

Het voorgaande laat onverlet dat ik mij goed kan voorstellen dat de omstandigheden die aan het verzoek ten grondslag liggen voor verzoekster persoonlijk erg verdrietig zijn en dat het moeten terugbetalen van huurtoeslag door haar als onbillijk wordt ervaren. Echter, met de hardheidsclausule kan niet aan elke (ervaren) onbillijkheid tegemoetgekomen worden, tenzij er sprake is van een situatie waarin de toepassing van de wet leidt tot een onbedoeld en onvoorziene gevolg. Zoals opgemerkt is daarvan hier geen sprake.

Gelet op het bovenstaande kan ik niet aan het verzoek tegemoetkomen.

² Memorie van Toelichting, Kamerstukken II, 2019/20, 35468 nr. 3, p. 10.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

de staatssecretaris Financiën - Toeslagen en Douane,

**Directoraat-Generaal
Toeslagen**

Ons kenmerk
2022-0000160757

Aukje de Vries